

רעפ 41926-02-25 - פלוני נ' מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 41926-02-25

לפני:	כבוד השופט יוסף אלרון
המבקש:	פלוני
נגד	
המשיבה:	מדינת ישראל
	בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע ב-ע"פ 38763-10-24 מיום 11.12.2024 שניתן על ידי השופטים י' עדן, ע' כהן ו-א' משניות
בשם המבקש:	עו"ד תהל ורד
בשם המשיבה:	

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופטים י' עדן, ע' כהן ו-א' משניות) ב-ע"פ 38763-10-24 מיום 11.12.2024, בגדרו נדחה ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום באילת (השופט ג' אדלמן) ב-ת"פ 69800-08-23 מימים 27.6.2024 ו-8.9.2024.

2. בתמציתית יתואר כי נגד המבקש הוגש כתב אישום שייחס לו עבירות אלימות כלפי בת זוגו, עמה התגורר בתקופה הרלוונטית לכתב האישום. ביום 6.8.2023 המבקש שוחרר ממעצר בתנאים מגבילים הכוללים בין היתר הרחקה מבית המתלוננת לתקופה של 15 ימים, עד ליום 21.8.2023, ואיסור יצירת קשר עם המתלוננת לתקופה של 30 ימים. חרף זאת, המבקש הפר את התנאים המגבילים, וביום 17.8.2023 התגלע ויכוח בינו לבין המתלוננת במהלכו תקף אותה. כמו כן, ביום 28.8.2023 תקף המבקש את המתלוננת פעם נוספת. בגין האמור, למבקש יוחסה עבירת הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק); ושתי עבירות תקיפה סתם בבן זוג, לפי סעיף 382(ב)(1) בשילוב סעיף 379 לחוק.

3. בית משפט השלום קבע בהכרעת הדין כי עבירות התקיפה הוכחו באמצעות סרטונים מהאירוע ועדויות המבקש והמתלוננת, מהם עולה כי המבקש נהג במתלוננת באלימות באירועים המפורטים לעיל. ביחס לעבירת הפרת הוראה חוקית, נקבע כי למרות שהמבקש לא חתם על כתב השחרור בערובה, הוא היה מודע לאיסור שחל עליו ליצור קשר עם המתלוננת; כאשר המבקש אף העיד בבית המשפט כי הדבר נאמר לו מפורשות על ידי קצין המשטרה. בהקשר זה, נדחתה טענת המבקש כי מאחר שכתב השחרור בערובה לא נחתם על ידו ועל ידי הקצין הממונה, הוא חסר תוקף. נקבע כי מדובר בפגם טכני, כאשר המבקש היה מודע מבחינה מהותית לתנאים המגבילים והפר אותם בכל זאת. בהתאם, המבקש הורשע בעבירות התקיפה ובעבירת הפרת הוראה חוקית כמפורט לעיל.

למען שלמות התמונה, יצוין כי למבקש יוחסה בגין אירוע אחר שפורט באותו כתב האישום גם עבירת חבלה של ממש בבן זוג, לפי סעיף 382(ג) בשילוב סעיף 380 לחוק, ואולם הוא זוכה ממנה לאחר שנקבע כי לא הוכח שתקף את המתלוננת באותו האירוע.

4. בגזר הדין, בית משפט השלום קבע כי חומרת מעשי המבקש אינה ברף הגבוה, וציין גם כי הלה נעדר עבר פלילי. בנסיבות אלה, נקבע כי תקופת מעצרו, כעשרה חודשים, תיחשב כמשך תקופת המאסר שנגזרה עליו, כך שלא ירצה מאסר בפועל נוסף על כך. כמו כן, על המבקש הוטל עונש מאסר מותנה.

5. ערעור המבקש לבית המשפט המחוזי על הכרעת הדין וגזר הדין, נדחה. ביחס להכרעת הדין, נקבע כי המבקש נקט באלימות "קשה, בוטה ומשפילה" כלפי המתלוננת, והרשעתו בעבירות התקיפה בדין יסודה. ביחס לעבירת הפרת ההוראה החוקית, נקבע כי המבקש היה מודע לתנאים המגבילים שבהם שוחרר, ומעצם שחרורו ממעצר עולה כי הסכים לתנאים אלה. משכך, גם אם לא חתם על כתב הערובה, הסכמתו לתוכנו ולמיהות התנאים המגבילים הוכחה מעבר לספק סביר. גם הערעור על גזר הדין נדחה כאמור, תוך שצוין כי נסיבות הפעלת האלימות, חמורות ומצדיקות מענה עונשי הולם.

6. הבקשה שלפניי מופנית כלפי הרשעת המבקש בעבירת הפרת הוראה חוקית. המבקש סבור כי לא הוכח שהסכים לתנאי השחרור, והוא לא ידע שההנחיה להתרחק מהמתלוננת מהווה "הוראה מחייבת" שבצידה סנקציה פלילית. בהקשר זה, המבקש מפנה גם לסעיף 49(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חסד"פ מעצרים), הקובע כי על כתב השחרור בערובה "להיחתם" בפני שוטר או גורם מוסמך אחר, ומשכך נטען כי משלא נחתם כתב הערובה על ידי המבקש אין לתת לו תוקף. באורח דומה, נטען כי גם הקצין הממונה שהחליט על שחרור המבקש בערובה נדרש היה לחתום על כתב הערובה בעצמו, אלא שכתב הערובה נחתם על ידי שוטרת שלא הייתה מוסמכת לכך. בנסיבות אלה, נטען כי לא ניתנה בעניינו של המבקש "הוראה חוקית" כמשמעה בסעיף 287(א) לחוק, ויש לזכותו מעבירה זו.

7. המשיבה בתגובתה הסכימה כי אכן נפל פגם מסוים בכך שהמבקש לא חתם על כתב הערובה, ומדובר בטעות "שראוי שלא הייתה מתרחשת מלכתחילה" כלשונה. לצד זאת, נטען כי פגם זה אינו מהווה עילה למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", וגם לגופם של דברים הוא אינו מצדיק את זיכוי המבקש מהעבירה, שעה שמבחינה מהותית הבין את תנאי השחרור וההגבלות אליהן התחייב במסגרת שחרורו. ביחס לאי-חתימת קצין המשטרה, צוין כי למעשה כלל לא מדובר בפגם מהותי, שכן בעוד שקצין ממונה נדרש לקבל את החלטת השחרור בתנאים, החתימה על כתב הערובה אפשר שתיעשה בפני שוטר אחר.

8. דין הבקשה להידחות. רשות ערעור "בגלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד המעוררים שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או במקרים שבהם עולה חשש שנגרם למבקש עיוות דין או אי-צדק מהותי (רע"פ 6521/23 חוצ'ינסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (10.9.2023)). עניינו אינו נמנה עם מקרים אלה.

9. סעיף 49(א) לחסד"פ מעצרים קובע כי שחרור בערובה ייעשה באמצעות מסמך בכתב שנחתם על ידי החשוד או הערב:

כתב ערובה יפרט את תנאי השחרור ויחתם בפני שופט, רשם או מזכיר בית המשפט, או בפני שוטר או סוהר שהוסמך לכך בפקודות המשטרה או שירות בתי הסוהר.

כפי שנקבע בעבר, חתימה על כתב ערובה אינה מהווה אקט "טכני" בלבד, אלא כוללת גם רכיב מהותי ובמקרים מסוימים אף "קונסטיטוטיובי" (בש"פ 653/98 גרבי נ' מדינת ישראל (1.4.1998)). הטעם לכך הוא שבאמצעות חתימה על המסמך מול גורם סמכות, החותם מפנים את אחריותו ואת החובה לפעול בהתאם לתנאי הערובה, וכן את הסנקציה שעלולה לצמוח מאי-עמידה בתנאי הערובה (בש"פ 1760/01 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 10-12 (2001)). בנסיבות אלה, העובדה כי המבקש לא חתם באופן אישי על כתב הערובה, אכן מהווה פגם במסמך, כפי שגם ציינה המשיבה בהגנותה, ומצופה ממנה כי תבהיר את חשיבות הדבר לגורמי האכיפה הרלוונטיים.

לצד האמור, הסכמת המבקש לתנאי השחרור נלמדת בעניינו ממצאים עובדתיים ברורים, המבוססים בין היתר על הודעתו במשטרה וכן עדותו בבית המשפט. על כן, אי-חתימת המבקש במקרה דנן על כתב הערובה אינה מצדיקה את ביטול האישום נגדו או זיכוי מהעבירה, המהווים סעדים קיצוניים השמורים למקרים חריגים בלבד (והשוו: בש"פ 1902/19 אביטן נ' מדינת ישראל, פסקה 52 (2.6.2019)).

10. כמו כן, גם בטענות המבקש כלפי העובדה כי הקצין הממונה לא חתם על כתב הערובה בעצמו,

אין ממש. זאת, שעה שאין חולק כי הקצין הוא זה שקיבל את ההחלטה לשחרור המבקש בתנאים, גם אם לא חתם בעצמו על כתב הערובה (בש"פ 4092/21 יאסין נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (20.6.2021)).

11. עולה אפוא, כי הרשעת המבקש בגין הפרת התנאים המגבילים שנקבעו בעניינו אינה עולה לכדי עיוות דין, והשלכות הפגם בכתב הערובה בעניינו תחומות לדלת אמות עניינו הפרטני של המבקש, והן אינן מצדיקות מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 21583-09-24 ביזאייב נ' מדינת ישראל, פסקאות 7-8 (12.9.2024)).

12. אשר על כן, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ז אייר
תשפ"ה (15 מאי
2025).

יוסף אלרון
שופט